

Уважаеми Народни Представители,

Предстои Ви обсъждане на предложения за изменение и допълнение на закона за енергия от възобновяеми източници (ЗЕВИ), който бе приет през месец май 2011г.

Българската ветроенергийна организация, която представлява мнозинството от построените ветроенергийни мощности в страната, както и голяма част от планираните за изграждане нови такива обекти, представя на Вашето внимание становището си по предложените за обсъждане промени в ЗЕВИ.

Нашата принципна позиция е, че каквито и да било промени в законната и регулаторната рамка за осъществяването на един бизнес с ключово значение за цялото общество, какъвто е производството на енергия, следва да бъдат съгласувани с представителните бизнес организации и подложени на обществено обсъждане.

Със съжаление отбелязваме, че предприетата законодателна инициатива за изменение и допълнение на ЗЕВИ, не се осъществява с необходимата прозрачност и обществен диалог.

В мотивите на проектозакона е упоменато, че исканите промени се налагат поради „значителния брой сключени предварителни договори за присъединяване, които са приведени в съответствие с изискванията на ЗЕВИ“, което прави „невъзможно присъединяването на обектите в предвидените по този закон срокове.“ Информацията за точния брой сключени предварителни договори за присъединяване, които отговарят на всички условия на § 6 от преходните и заключителни разпоредби на ЗЕВИ, към момента не е публично достъпна, въпреки че Българската ветроенергийна асоциация я е изисквала от Държавната комисия по водно и енергийно регулиране по надлежния ред по ЗДОИ и в отговора си ДКЕВР заявява, че към дата 25.10.2011г. тази информация не е налична.

В последващите текстове Ви предлагаме да се запознаете с гледната точка на Българската ветроенергийна асоциация по отношение на предложените промени и се надяваме нашите коментари да инициират широка обществена дискусия по предложените промени и дали наистина те са необходими.

Подготвената презентация за инвестициите във вятърната енергия в България ще Ви запознае с основните преимущества във вятърна енергия: дългосрочно гарантирани ниски цени на електричеството, конкурентноспособността на вятъра като източник на енергия, проблемите пред настоящето развитие на сектора в България и стъпките, които трябва да се предприемат, за да се подобри бизнес средата, да се привлекат повече инвестиции и да се отворят повече работни места.

Чл. 31. (1) Електрическата енергия от възобновяеми източници се изкупува от обществения доставчик, съответно крайните снабдители по определената от ДКЕВР преференциална цена, действаща към датата на въвеждане в експлоатация на енергийния обект за производство на електрическа енергия

Коментар БГВЕА чл 31 (1)

Преместването на фиксирането на тарифата за изкупуване на енергията от възобновяеми източници от акт 15 на акт 16 е необосновано. От гледна точка на инвеститора, развитието на ветроенергийни мощности става още по-непредвидимо, тъй като на този етап на развитието на проекта влияят много външни фактори, които са извън контрола на инвеститора. Например, преди издаване на акт 16, трябва да се извършат 72-часови проби, за провеждането на които е нужно съгласие на оператора на мрежата на присъединяване. Практическият опит показва, че между акт 15 и акт 16 могат да минат няколко месеца, при което проектът да премине от един тарифен прозорец в друг и целия финансов план за изплащане на инвестицията да се окаже неадекватен.

(2) Електрическата енергия от възобновяеми източници по ал. 1 се изкупува въз основа на сключени дългосрочни договори за изкупуване за срок от:

1. двадесет години – за електрическата енергия, произведена от геотермална и слънчева енергия, както и за електрическата енергия, произведена от биомаса;
2. дванадесет години – за електрическата енергия, произведена от вятърна енергия;
3. петнадесет години – за електрическата енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW, както и за електрическата енергия, произведена от други видове възобновяеми източници.

(3) Сроковете по ал. 2 текат от датата на въвеждане в експлоатация на енергийния обект, а за енергийни обекти, въведени в експлоатация след 31 декември 2015 г., сроковете се намаляват с времето от тази дата до датата на въвеждане в експлоатация на енергийния обект.

(4) Цената на електрическата енергия от възобновяеми източници, не се изменя за срока на договора за изкупуване по ал. 2, освен в случаите по чл. 32, ал. 4, като след изтичане на този срок преференции за цените не се предоставят.

(5) Общественият доставчик, съответно крайните снабдители, изкупуват цялото количество електрическа енергия от възобновяеми източници, за която има издадена гаранция за произход съгласно наредбата по чл. 35, ал. 4, с изключение на количествата, които производителят:

1. ползва за собствени нужди;
2. по свой избор ползва за собствено потребление и за снабдяване на свои клонове, предприятия и обекти;
3. продава по свободно договорени цени по реда на глава девета, раздел VII от Закона за енергетиката и/или на балансиращия пазар.

(6) При производство на електрическа енергия чрез комбинирано използване на възобновяеми и невъзобновяеми източници цените по ал. 1 и задължението за изкупуване по ал. 5 се отнасят само за енергията, отговаряща на дела на вложеното количество възобновяеми източници.

(7) Разпоредбите на ал. 1 - 6 не се прилагат за енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници по чл. 25 и чл. 26, ал. 2.

(8) В случаите когато инвестицията за изграждането на енергийния обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници се подпомага със средства от национална или европейска схема за подпомагане електрическата енергия се изкупува от обществения доставчик или съответния краен снабдител по цена, определена от ДКЕВР, при условията и по реда на съответната наредба по чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката

(9) В случаите по чл. 26, ал. 2 количеството електрическа енергия, което не е използвано за собствено потребление, се изкупува от съответния краен снабдител по цена, определена от ДКЕВР при условията и по реда на съответната наредба по чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката.

(10) Когато е предвидено отделни части от енергийния обект да бъдат въвеждани поетапно в експлоатация, сроковете по ал. 2 и ал. 3 се прилагат за всяка отделна част и текат от датата на въвеждане в експлоатация на съответната част.

(11) В случаите по ал. 10 количествата електрическа енергия от възобновяеми източници се измерват за всяка отделна част и се изкупуват от общественият доставчик, съответно крайните снабдители по определената от ДКЕВР преференциална цена към датата на въвеждане в експлоатация на съответната част.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Коментар БГВЕА чл 31 (10,11)

С разделянето на изкупната цена за всеки етап, според това кога е приет етапа, на практика се обесмисля изграждането на обекти на етапи, тъй като това ще означава изграждане на отделна уредба за търговско мерене и допълнително оскъпяване на проекта.

§ 6. (1) Присъединяването на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, за които има **сключени договори за присъединяване** към съответната електрическа мрежа, се извършва:

1. по досегашния ред, ако производителят – страна по договора, към датата на влизането в сила на закона е платил цена за присъединяване или е поел задължението за изграждане на присъединителни и други съоръжения от мрежата съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката;

2. при договорените условия и по цена за присъединяване съгласно този закон, ако не е изпълнено едно от условията по т. 1.

(2) Присъединяването на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, за които има **сключени предварителни договори за присъединяване** към съответната електрическа мрежа, се извършва при договорените условия, след привеждането на тези договори в съответствие с ал. 4, по цена за присъединяване съгласно този закон и ако в срок до един месец от обявяване на преференциалните цени съгласно § 8, ал. 1 производителят – страна по предварителния договор:

1. внесе аванса по чл. 29, ал. 1, в случаите когато съоръжения за присъединяване се изграждат от собственика на съответната мрежа, или гаранция в същия размер в случаите, когато производителят е поел задължението за изграждане на присъединителни и други съоръжения от мрежата съгласно наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката;

2. представи доказателства за придобити вещни права върху имотите, в които ще бъде изграден енергийният обект за производство на електрическа енергия;

3. представи копие на виза за проектиране или влязъл в сила подробен устройствен план, когато издаването им е задължително съгласно разпоредбите на Закона за устройство на територията, за енергийния обект, който ще се присъединява, с изключение на присъединителните съоръжения.

(3) В случаите, когато производителят е изградил присъединителните съоръжения и други съоръжения от мрежата, дадената гаранция се възстановява в срок до един месец след въвеждането им в експлоатация по реда на Закона за устройство на територията.

(4) Срокът на предварителните договори за присъединяване по ал. 2 е до една година от влизането в сила на закона, но не по-дълъг от срока, предвиден в съответния предварителен договор. Договорите за присъединяване се сключват съгласно чл. 29.

(5) Предварителните договори за присъединяване, за които не бъдат изпълнени условията, посочени в ал. 2, се смятат за прекратени от датата на изтичане на срока, посочен в ал. 2.

(6) Документите по ал. 2 се представят от производителя пред преносното, съответно разпределителното предприятие. Преносното предприятие, съответно разпределителните предприятия в срок до 4 месеца от влизането в сила на закона представят в ДКЕВР информация относно договорите по ал. 2 и 5.

(7) Мощностите за присъединяване на обектите по ал. 2 се отчитат при изготвяне на предвижданите електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване по чл. 22, ал. 1 и 2, и се публикуват по реда на чл. 22, ал. 5.

(8) Издадените становища за условията и начина за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, за които към датата на влизане в сила на закона не са сключени предварителни договори за присъединяване, се смятат за невалидни.

§ 7. (1) За енергийни обекти, с изключение на водноелектрически централи с обща инсталирана мощност над 10 MW, въведени в експлоатация към датата на влизане в сила на закона,

дългосрочните договори за изкупуване на електрическата енергия от възобновяеми източници запазват действието си, като преференциалната цена за изкупуване е действащата към датата на влизане в сила на закона.

(2) За енергийни обекти, с изключение на водноелектрически централи с обща инсталирана мощност над 10 MW, за които към датата на влизане в сила на закона са сключени предварителни договори за присъединяване, за които се изпълнят условията по § 6, ал. 2, или са сключени договори за присъединяване, цената по договорите за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници е действащата към датата на въвеждане на енергийния обект в експлоатация.

(3) Цената по ал. 1 и 2 е еднаква за целия срок на действие на договора за изкупуване, когато енергийният обект се въвежда в експлоатация на един етап.

(4) Сроковете за задължително изкупуване за съществуващите производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, с изключение на водноелектрически енергийни обекти с инсталирана мощност над 10 MW, са предвидените в § 3, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на отменения Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата.

...

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. (1) За енергийни обекти, с изключение на водноелектрически централи с обща инсталирана мощност над 10 MW, за които към датата на влизане в сила на този закон са сключени договори за присъединяване или предварителни договори за присъединяване, за които са изпълнени условията по § 6, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, Обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г. и са съставени констативни актове за завършване изграждането на енергийния обект или на част от него съгласно чл. 176, ал. 1 от Закона за устройство на територията, цената по договорите за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници е действащата към датата на съставяне на констативния акт за енергийния обект или съответната част.

(2) При поетапно въвеждане в експлоатация на отделни части от енергиен обект по ал. 1, електрическата енергия от възобновяеми източници произвеждана от части, за които към датата на влизане в сила на този закон не са съставени констативни актове за завършване изграждането им, се изкупува по действащата преференциална цена към датата на въвеждане в експлоатация на съответната част.

§ 5. (1) Констативните актове по § 4 и информация за дружеството, към чиято мрежа е предвидено да се присъедини енергийният обект, се предоставят на съответната регионална дирекция за национален строителен контрол в 10 дневен срок от влизане в сила на този закон.

(2) Регионалната дирекция за национален строителен контрол извършва проверки на констативните актове по ал. 1 и съставя протоколи за съответствието им с нормативните изисквания и установеното по време на проверките фактическо положение в срок до две седмици от изтичане на срока по ал. 1. При извършване на проверките могат да присъстват представители на дружеството, към мрежата на което се предвижда присъединяването на енергийния обект, за което съответното дружество се уведомява от съответната регионална дирекция за национален строителен контрол.

(3) Протоколите по ал. 2 се изпращат на комисията и обществения доставчик – при присъединяване към електропреносната мрежа или на комисията и съответния краен снабдител – при присъединяване към електроразпределителна мрежа.

(4) Когато с протокола по ал. 2 се установи несъответствие на съставените констативни актове с нормативните изисквания и установеното по време на проверките фактическо положение, § 6 не се прилага. В тези случаи се прилага чл. 31.

§ 6. (1) Преносното и разпределителните предприятия, след съгласуване с преносното, в срок до три месеца от влизането в сила на този закон, изготвят съгласно 10-годишния план за развитие на преносната мрежа и плановете за развитие на електроразпределителните мрежи графици за присъединяване на обектите на производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, с изключение на обектите за производство на електрическа енергия от биомаса.

(2) Графиците за присъединяване по ал. 1 се изготвят в съответствие с предвиджаното развитие на преносната/разпределителната мрежа и **поредността на сключените предварителни договори** за присъединяване, а производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване се уведомяват за възможните срокове за присъединяване на всеки обект.

(3) В срок до един месец от получаване на уведомлението по ал. 2 производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване писмено заявяват съгласие или несъгласие относно срока за присъединяване, за който са уведомени.

(4) В случай на заявено съгласие по ал. 3 срокът за присъединяване се определя с анекс към съответния предварителен договор за присъединяване и срокът на договора е в съответствие с този срок.

(5) В случай на заявено съгласие по ал. 3, когато е подадено искане за сключване на договор за присъединяване, срокът за присъединяване се определя в този договор, а договорът за присъединяване е за посочения срок.

(6) В случай на заявено несъгласие по ал. 3, както и в случаите на незааявяване, договорите се смятат за прекратени от датата на изтичане на срока, посочен в ал. 3, а ако е подадено искане за сключване на договор за присъединяване, то не се разглежда.

(7) В случаите по ал. 4 и ал. 5, срокът на валидност на внесената гаранция по § 6, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, Обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г. се удължава в съответствие със срока на договора.

(8) В случаите по ал. 6 внесенят аванс или гаранция по § 6, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, Обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г. се връща, съответно – се освобождава в срок до един месец от изтичане на срока по ал. 2.

(9) Обектите на производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от биомаса се присъединяват в срокове, съгласно сроковете на договорите и сроковете по чл. 29, ал. 5 и ал. 6.

Коментар БГВЕА Преходни разпоредби

Предложените промени в преходните разпоредби не са съобразени и съгласувани с други срокове, заложи в ЗЕВИ, както и в други закони, които имат отношение при развитието на проекти за възобновяеми енергийни източници (Закона за енергетиката, Закона за устройство на територията, Закон за опазване на околната среда и др.) и повдигат много въпроси, които трябва да бъдат подложени на дискусия:

- 1. Предложеният тримесечен срок за изготвяне на график за присъединяване (§ 6 (1) Преходни разпоредби) влиза в **конфликт със залегналите в ЗЕВИ срокове за присъединяване**: чл. 22 (5): ежегодно обявяване на годишен свободен капацитет на мрежата, чл. 29 (б) за дву-годишен срок на договорите за присъединяване и § 6 (4) от Преходните и заключителни разпоредби за срока на валидност на предварителните договори за присъединяване. Как това ще бъде съгласувано с графиците за присъединяване ?*
- 2. Ако валидността на гаранцията за присъединяване бъде удължена, как ще се реши конфликта с удължаването на валидността на разрешителните, които имат срок на действие?*

В това число:

А) решението за промяна на предназначението (решението за промяна на предназначението на земеделската земя губи правно действие, когато в тригодишен срок от влизането в сила на решението за промяна на предназначението не е поискано издаването на разрешение за строеж на обекта, или в 6-годишен срок от влизането в сила на решението за промяна на предназначението изграждането на обекта не е започнало.

Коментар БГВЕА Преходни разпоредби

Б) разрешението за строеж губи правно действие, когато в продължение на 3 години от неговото издаване не е започнало строителството или когато в продължение на 5 години от издаването му не е завършен грубият строеж, включително покривът на сградите.

В) решението по ОВОС губи правно действие (чл. 99, ал. 8 от ЗООС), ако до 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

Г) При подписурени площадки за изграждане на базата на отстъпено право на строеж също има опасност от заличаване на предоставените вещни права – също 5г и др.

3. Какви финансови санкции ще бъдат предвидени в случай, че развитието на мрежата не се изпълни и изработените графици за присъединяване не се спазят, по вина на оператора на мрежата ? (Фирмите изпълнили изискванията на чл.29 от ЗЕВИ ще понесат фин. загуби за дължимите лихви, докато за операторите липсва такава санкция)

4. Как ще бъдат компенсирани производителите - страни по сключени предварителни договори за присъединяване, ако според графика за присъединяване те трябва да се присъединят след 31 декември 2015г. ? (периодът на изкупуване на енергията по преференциална цена би следвало да остане 12 години)

5. Как ще се осигури прозрачност на процеса по изготвяне на графици по поредност на сключване на предварителните договори ? (в момента тази информация не е обществено достъпна и не може да бъде проверена от независима организация)

6. Голяма част от разрешителните документи фиксират определен тип/модел турбина. Имайки предвид, че до получаването на предварителни договори са минали няколко години и оптимизирането на продуктовата палета от страна на производителите, има опасност в рамките на следващите 2-3 години част от вече одобрените модели генератори да не могат да бъдат доставени. Това води след себе си промяна на проектите, не само от гледна точка на разрешителни, но поради различни тех. показатели ще е нужно да се преработят проектите за присъединяване към мрежата. Как ще бъде регулиран този проблем ?